

6 Οκτωβρίου, 1990

πλευρ

ΟΠ Π

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

J BUB

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ,

αίτητής,

v:

αθ ή

ετ ή

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

του μ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

της τ

δ τ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 868/89).

ή τ

ή τ

- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Κριτήρια — Αξία, προσόντα, αρχαιότητα — Θέση Ανώτερου Αρχιτέκτονα, Τμήμα Δημοσίων Έργων — Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) — Αξιολόγηση υποψηφίων — Συστάσεις Προϊσταμένου υπέρ του ενδιαφερόμενου προσώπου —
- 5 Εμπιστευτικές εκθέσεις με σαφή υπεροχή του ενδιαφερόμενου προσώπου — Προσόντα σχεδόν ίσα ενδιαφερόμενου μέρους και αιτητή — Υπεροχή σε αρχαιότητα του αιτητή — Η αρχαιότητα δε θεωρήθηκε επαρκής για να ανατρέψει τη γενική εικόνα του ενδιαφερομένου προσώπου που ήταν ανώτερη σε αξία έναντι του αιτητή — Η απόφαση της
- 10 ΕΔΥ κρίθηκε εύλογα επιτρεπτή και επικυρώθηκε.

Δημόσιοι υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Αποτελούν σημαντικό στοιχείο κρίσεως.

- 15 Λέξεις και Φράσεις — "Έκδηλη υπεροχή", στην υπόθεση **Hadjisavva v. Republic**.

- Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή αποφάνθηκε ότι το Δικαστήριο δεν υποκαθιστά με τη δική του κρίση -
- 20 αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για προαγωγή ή διορισμό - την κρίση του αρμόδιου οργάνου, ούτε προβαίνει στην ακύρωση διορισμού ή προαγωγής όταν η απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή, λαμβανομένων υπόψη των προνοιών του νόμου και των γεγονότων της υπόθεσης. Στην παρούσα υπόθεση, η απόφαση της ΕΔΥ ήταν εύλογα επιτρεπτή, λόγω του ότι ο αιτητής όχι
- 25 μόνο απέτυχε να αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερο-

μένου προσώπου αλλά ούτε υπεροχή με την έννοια που έχει προσδώσει στη φράση αυτή η νομολογία.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

5

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Haris (1985) 3(A) C.L.R. 106,

Christou and Others v. Public Service Commission 4 R.S.C.C. 1,

10

Georghiades and Another v. Republic (1976) 3 C.L.R. 74,

Republic v. Zachariades (1986) 3(A) C.L.R. 852,

15

Georghiou and Others v. Republic (1988) 3(A) C.L.R. 678,

Hadjoannou v. Republic (1983) 3(B) C.L.R. 1041,

Hadjisavva v. Republic (1982) 3 C.L.R. 76.

20

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προαγάγει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στη θέση Ανώτερου Αρχιτέκτονα (Τακτικός Προϋπολογισμός), Τμήμα Δημοσίων Έργων.

25

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

30

A. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Με την παρούσα προσφυγή ο αιτητής ζητά δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση των καθ' ων η αίτηση η οποία δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 27.10.89 και με την οποία προήγαγε την Λίλια Παπαδούρη - Ζαμπάρτα στη μόνιμη θέση Ανώτερου Αρχιτέκτονα (Τακτ. Προϋπ.) Τμήμα Δημοσίων Έργων από την 1.10.89 είναι άκυρη και στερείται οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος.

35

40

Οι λόγοι στους οποίους βασίζει την αίτησή του ο αιτητής είναι μεταξύ άλλων:

- (α) Ότι η απόφαση πάσχει γιατί δεν πραγματοποιήθηκε η αρχή της προαγωγής του καλύτερου από τους υποψηφίους.
- 5 (β) Η απόφαση λήφθηκε χωρίς τη δέουσα έρευνα.
- (γ) Η απόφαση λήφθηκε κατά διαδικασία που προηγήθηκε, που πάσχει νομικά γιατί στηρίχθηκε σε γεγονότα που δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη.
- 10 (δ) Η απόφαση είναι προϊόν αλλότριου σκοπού και παραβιάζει κεκτημένα δικαιώματα του αιτητή, τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης και την εγκύκλιο περί τη σύνταξη αξιολογήσεων και/ή τηρήθηκαν άνισα κριτήρια αξιολογήσεως.
- 15 (ε) Η απόφαση πάσχει λόγω πλάνης περί τα πράγματα και το νόμο.
- (στ) Η απόφαση παραγνώρισε τα προσόντα του αιτητή, την εξαιρετική προσφορά του και την αρχαιότητά του, και
- 20 (ζ) Η απόφαση στερείται της δέουσας αιτιολογίας.

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι τα ακόλουθα: Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με επιστολή του ημερομηνίας 18.11.88 που λήφθηκε στο γραφείο της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας την ίδια ημερομηνία, ζήτησε την πλήρωση μεταξύ άλλων της κενής μόνιμης (Τακτ. Προϋπ.) θέσης Ανώτερου Αρχιτέκτονα, Τμήμα Δημοσίων Έργων (παράρτημα 1). Επειδή σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας η θέση Ανώτερου Αρχιτέκτονα είναι θέση προαγωγής η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρία της με ημερομηνία 24.11.88 αποφάσισε να ετοιμασθεί και σταλεί στον Πρόεδρο της αρμόδιας τμηματικής επιτροπής κατάλογος των υποψηφίων για προαγωγή μαζί με τους φακέλους των εμπιστευτικών εκθέσεων και το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης (παράρτημα 2).

Ενεργώντας με την πιο πάνω απόφαση της Ε.Δ.Υ. ο γραμματέας της με επιστολή του ημερομηνίας 19.12.88 διαβίβασε στο Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ως προέδρου της αρμόδιας τμηματικής επιτροπής, όλα τα αναφερόμενα έγγραφα (παράρτημα 3). Ο Διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων ως πρόεδρος της αρμόδιας τμηματικής επιτροπής με επιστολή του ημερομηνίας 16.5.89 διαβίβασε στην Ε.Δ.Υ. την έκθεση της αρμόδιας τμηματικής επιτροπής σχετικά με την πλήρωση της κενής μόνιμης θέσης Ανώτερου Αρχιτέκτονα Τμήμα Δημοσίων

Έργων. Στην έκθεσή της η τμηματική επιτροπή ανέφερε ότι αφού εξετάσε τον κατάλογο των υποψηφίων και τα ενώπιόν της στοιχεία σχετικά με τους υποψήφιους που κατέχουν τα προσόντα σύστησε τρεις για προαγωγή στην πιο πάνω θέση, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν τόσο το ενδιαφερόμενο μέρος όσο και ο αιτητής (παράρτημα 4).

5

Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρία της ημερομηνίας 26.5.89 αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής αποφάσισε να εξετάσει το θέμα πλήρωσης της πιο πάνω κενής θέσης σε ημερομηνία που ορίστηκε αργότερα. Στη συνεδρία κλήθηκε να παραστεί και ο Διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων (παράρτημα 5). Η Ε.Δ.Υ. κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 15.9.89 άκουσε τη σύσταση του Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων και στη συνέχεια αφού ο διευθυντής αποχώρησε από τη συνεδρία προχώρησε στη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων.

10

15

Η επιτροπή αφού εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης καθώς και από τους προσωπικούς φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων και έλαβε υπόψη τα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής και τη σύσταση του διευθυντή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Λίλια Παπαδούρη - Ζαμπάρτα υπερέιχε των άλλων υποψηφίων με βάση το σύνολο των καθιερωμένων κριτηρίων - αξία, προσόντα, αρχαιότητα και αποφάσισε να την προαγάγει σαν την πιο κατάλληλη στη μόνιμη θέση Ανώτερου Αρχιτέκτονα, Τμήμα Δημοσίων Έργων από 1.10.89 (παράρτημα 6).

20

25

Είναι η θέση του δικηγόρου του αιτητή ότι αν και ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος έχουν σχεδόν ίσα προσόντα, εν τούτοις ο αιτητής υπερερεί αναμφισβήτητα στην αρχαιότητα, όσο και αναφορικά με την αξία. Για την αρχαιότητα ο δικηγόρος του αιτητή υποστήριξε ότι τα τρία χρόνια σχεδόν τα οποία διορίστηκε νωρίτερα ο αιτητής στην ίδια θέση με το ενδιαφερόμενο μέρος συνιστούν αναμφισβήτητη υπεροχή. Αναφορικά με το κριτήριο της αξίας ο δικηγόρος του αιτητή κάλεσε το Δικαστήριο να περιοριστεί στις αξιολογήσεις μόνο των τριών τελευταίων ετών με βάση τις οποίες υποστήριξε ότι υπάρχει ίση περίπου βαθμολογία και ίδια σχόλια και κρίσεις.

30

35

40

Υποστήριξε όμως, περαιτέρω, ότι ο αιτητής έχει αναμφίβολη υπεροχή καθότι έχει να επιδείξει μεγαλύτερο αριθμό έργων και τελειότερη εργασία, ούτως ώστε η πείρα του να θεωρείται υπερερετή. Τέλος ο κ. Αγγελίδης υποστήριξε ότι αν και ο διευθυντής,

5 σύστησε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, η σύσταση αυτή είναι γενική και αόριστη χωρίς αιτιολογία και δεν ανταποκρίνεται στα αντικειμενικά δεδομένα. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε ότι η απόφαση της επιτροπής που βασίστηκε στη σύσταση του διευθυντή είναι άκυρη, αφού η επιτροπή είχε μάλιστα το καθήκον να διεξάγει τη δική της έρευνα και όχι απλώς να ακολουθήσει τη σύσταση του διευθυντή. Επίσης η εξέταση που έκανε η επιτροπή για τα αγγλικά ήταν ανεπαρκής.

10 Ο κ. Αγγελίδης υποστήριξε περαιτέρω ότι η απόφαση της επιτροπής, δεν είναι εν πάση περιπτώσει αιτιολογημένη.

15 Ο κ. Παπασάββας για τη Δημοκρατία εισηγήθηκε ότι από το σύνολο του υλικού που υπάρχει ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η επιτροπή ενήργησε σωστά στα πλαίσια της διακριτικής της εξουσίας. Συγκεκριμένα υποστήριξε, ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις του ενδιαφερόμενου μέρους από το 1979, δείχνουν σαφή υπεροχή και ότι εν πάση περιπτώσει, ο αιτητής δεν έχει έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους. Ο κ. Παπασάββας
20 βασίστηκε ιδιαίτερα και στη σύσταση του προϊσταμένου, σαν του καταλληλότερου προσώπου για να εκτιμήσει τους υποψηφίους.

25 Αφού μελέτησα προσεκτικά το σύνολο του υλικού που τέθηκε ενώπιό μου, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επιτροπή ενήργησε σωστά στο να λάβει υπόψη της τη σύσταση του διευθυντή. Τα ενώπιό μου δεδομένα δικαιολογούν πλήρως τη σύσταση του διευθυντή σαν αντικειμενικά τεκμηριωμένη, είναι δε καθιερωμένη αρχή ότι υπό αυτές τις συνθήκες η σύσταση του διευθυντή αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην απόφαση της επιτροπής. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Republic v. Haris** (1985) 3 C.L.R. 106 στις σελίδες 110 και 111 αναφέρεται:

35 "The recommendations of a Head of a Department were always considered a most vital consideration not lightly to be disregarded. Long before the enactment of the Public Service Law, No. 33/67, the Supreme Constitutional Court in **Theodossiou v. The Republic**, 2 R.S.C.C. 44, at p. 48, had this to say:

40 'In the opinion of the Court the recommendation of a Head of Department or other senior responsible officer, and especially so in cases where specialized knowledge and ability are required for the performance of certain duties, is a most vital consideration which should weigh with the Public Service Commission in coming to a decision in a particular case and

such recommendation should not be lightly disregarded.”

Ο κ. Αγγελίδης δέχθηκε ότι ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος έχουν σχεδόν ίσα προσόντα και ότι η αξιολόγησή τους για τα τρία τελευταία χρόνια είναι ουσιαστικά η ίδια.

5

Είμαι της γνώμης ότι η γενική εικόνα που παρουσιάζει το ενδιαφερόμενο μέρος είναι ανώτερη όσον αφορά την αξία από εκείνη του αιτητή, η δε σχετική αρχαιότητα του αιτητή δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να ανατρέψει την άποψη αυτή και να τεκμηριώσει έκδηλη υπεροχή του αιτητή.

10

Θέλω να παρατηρήσω ότι το δικαστήριο δεν υποκαθιστά τη δική του κρίση, αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου για προαγωγή ή διορισμό, με την κρίση του αρμόδιου οργάνου. (Βλέπε μεταξύ άλλων, **Alexandros Christou and Others v. The Republic (Public Service Commission)** 4 R.S.C.C. 1 σελίς 6, **Charalambos Georghiades and Another v. Republic (Public Service Commission)** (1976) 3 C.L.R. 74 σελίς 82, **Republic v. Zachariades** (1986) 3 C.L.R. 852.

15

20

Είναι καθιερωμένη αρχή σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι το Δικαστήριο δεν προβαίνει στην ακύρωση ενός διορισμού ή προαγωγής όταν η απόφαση για το διορισμό ή προαγωγή ήταν εύλογα επιτρεπτή λαμβανομένων υπόψη των προνοιών του Νόμου και των γεγονότων της υπόθεσης. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Georghiou and Others v. The Republic** (1988) 3(A) C.L.R. 678 αναφέρονται τα πιο κάτω στην απόφαση της πλειοψηφίας.

25

30

“The Administrative Court does not annul a decision of an appointing Authority, such as the respondent Commission, which, in accordance with the Law applicable to, and the facts of a particular case, was reasonably open to such Authority - [see inter alia, **Georghiou v. Republic (supra)**; **Petrides v. The Republic** (1984) 3 C.L.R. 341, 350, **Papadopoulos v. The Public Service Commission** (1985) 3 C.L.R. 405, 413, **Republic v. Zachariades (supra)**.]

35

The duty of this Court is to see whether the Authority exercised its discretionary power in conformity with the statutory provisions and the rules and requirements of Administrative Law in general, including good faith. So long as the Authority acted within those limits, the Court cannot interfere. It cannot

40

5 substitute its own opinion as to the merits of the candidates for that of the Authority. An administrative Court cannot intervene in order to set aside the decision regarding such selection, unless it is satisfied, by an applicant in a recourse before it, that he was an eligible candidate who was strikingly superior to the one who was selected, because only in such a case the organ promotion is deemed to have exceeded the outer limits of its discretion and then, therefore, to have acted in excess or abuse of this power; also, in such a situation the complained of decision of the organ
10 concerned is to be regarded as either lacking due reasoning, or as based on unlawful or erroneous or otherwise invalid reasoning. The onus of establishing striking superiority lies always on the applicant in a recourse."

15 Πρέπει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια των αρχών αυτών ο αιτητής έχει την υποχρέωση να αποδείξει έκδηλη υπεροχή του έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους.

20 Η νομική έννοια του όρου "έκδηλη υπεροχή" (striking superiority) απασχόλησε την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Hadjiioannou v. The Republic* (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041, η οποία υιοθέτησε τον πιο κάτω ορισμό που δόθηκε στην υπόθεση *Hadjisavva v. The Republic* (1982) 3 Α.Α.Δ. 76, 78:

25 "As the expression "striking superiority" suggests, a party's superiority, to validate an allegation of this kind, must be self evident and apparent from a perusal of the files of the candidates. Superiority must be of such a nature as to emerge on any view of the combined effect of the merits, qualifications
30 and seniority of the parties competing for promotion; in other words, it must emerge as an unquestionable fact."

35 Στην υπόθεση αυτή έχοντας υπόψη την όλη εικόνα που παρουσίαζαν οι υποψηφίοι και το γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε τη σύσταση του διευθυντή ο οποίος γνωρίζει την εργασία και την απόδοση των υποψηφίων, ο αιτητής απέτυχε να αποδείξει τους ισχυρισμούς του και ιδιαίτερα όχι μόνο δεν απέδειξε έκδηλη υπεροχή αλλά ούτε υπεροχή με την έννοια που έχει προσδώσει στη φράση αυτή η νομολογία.

40 Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή απορρίπτεται άνευ εξόδων.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.